

การพัฒนาหลักสูตร

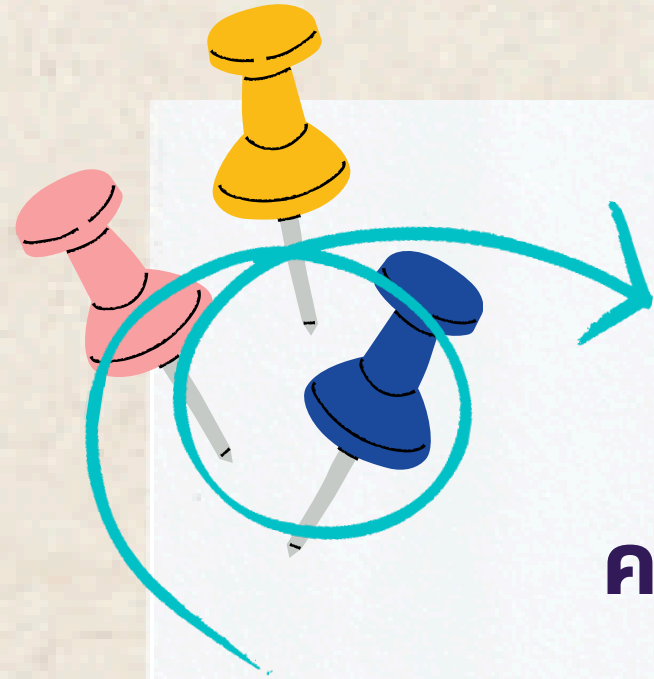
(Curriculum Development)

รายวิชา EDI1104

อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ ดร.ภัทรา อุ่นทินกร

คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คะแนนเก็บ(ระหว่างเรียน) 70 คะแนน

คะแนนสอบปลายภาคเรียน

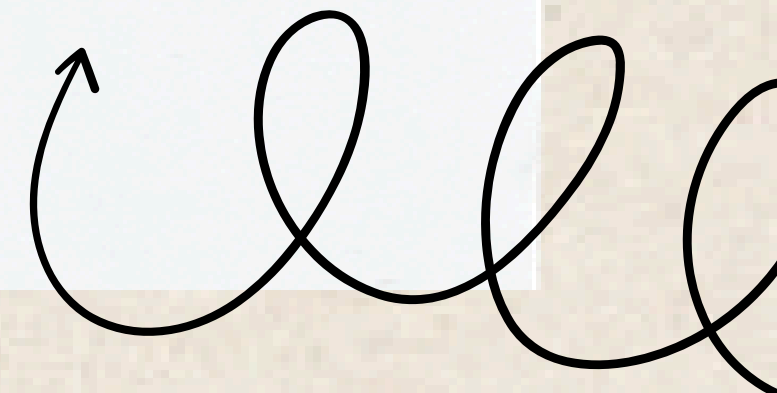
ชิ้นงาน 60 คะแนน

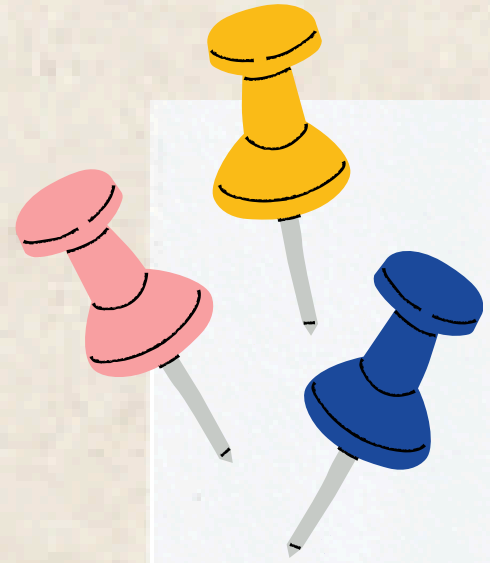
- การนำเสนอประเภทหลักสูตร 10 คะแนน
- แบบฝึกหัดความรู้เบื้องต้นการพัฒนาหลักสูตร
- เล่มหลักสูตร 40 คะแนน

จิตพิสัย 10 คะแนน

- การเข้าเรียน
- การแสดงความรู้ / ความคิดเห็น / การร่วมอภิปราย / การแสดงคุณลักษณะความเป็นครู / เช่น ความรับผิดชอบ การร่วมกิจกรรม

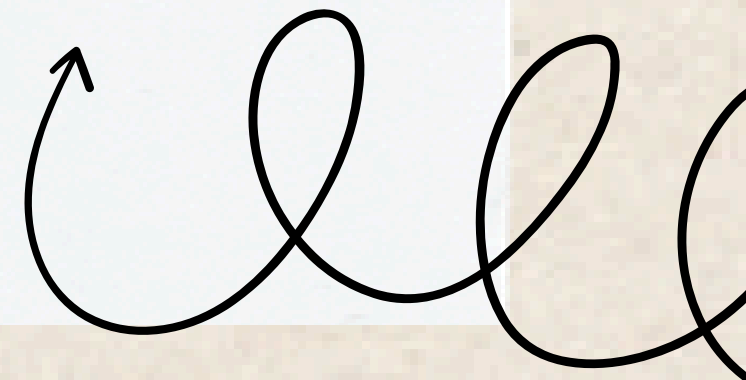
* สอบปลายภาคเรียน 30 คะแนน

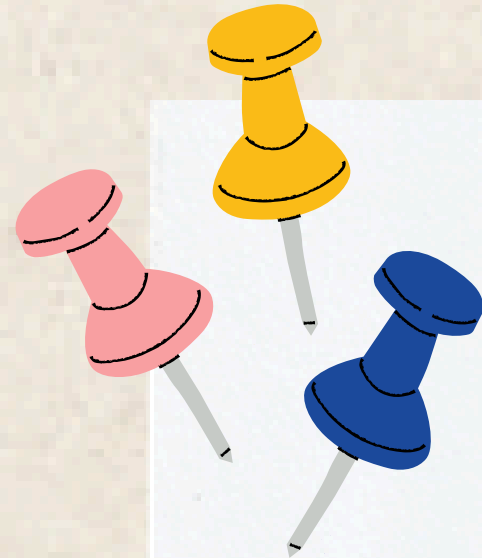

วัตถุประสงค์

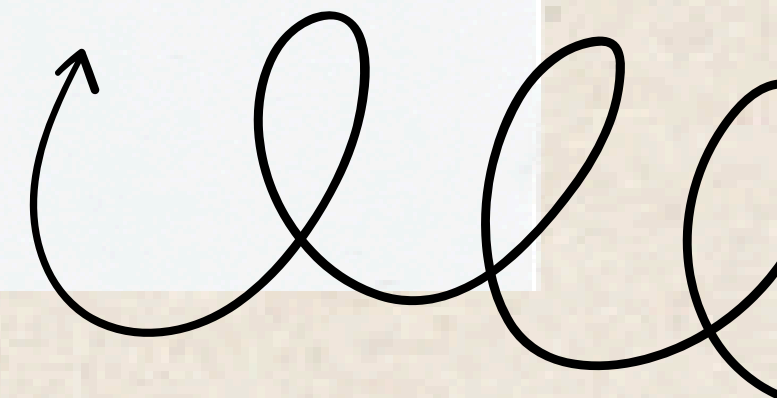
เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร กระบวนการใน การจัดทำหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แนวทางปฏิบัติในการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุง นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถนำหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรในแต่ละยุค/ สมัยมาใช้ในการ ออกแบบและการเติมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

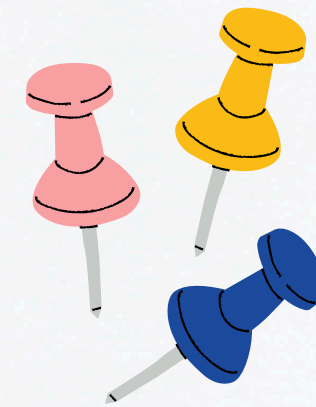
คำอธิบายรายวิชา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรรายวิชาตามธรรมชาติของสาขาวิชาเอกที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและ ชุมชน นำหลักสูตรไปใช้ และประเมินหลักสูตร โดยประยุกต์ใช้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร วิวัฒนาการของหลักสูตร ทฤษฎีและ รูปแบบการพัฒนา หลักสูตร พื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตรทางปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร ปัญหา และแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เป็นผู้มีความรอบรู้ ทักษะ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

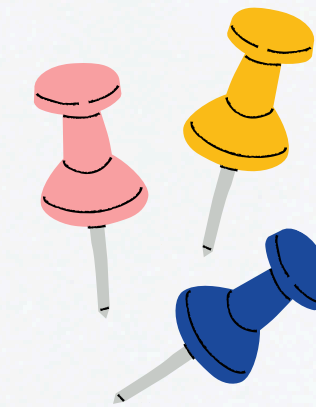
หัวข้อ/รายละเอียด

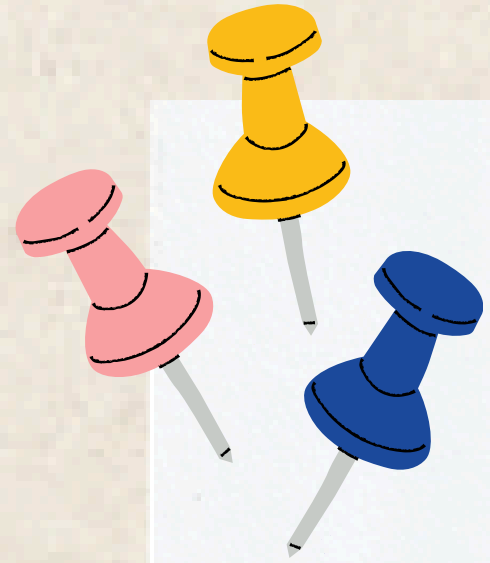
- ปฐมนิเทศ/แนะนำรายวิชา
- หลักการและแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร
- การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- กระบวนการในการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร
  - การเขียนคำอธิบายรายวิชา
  - การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร
  - การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
  - การจัดทำแผนการสอนระยะยาว
- ฝึกปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร

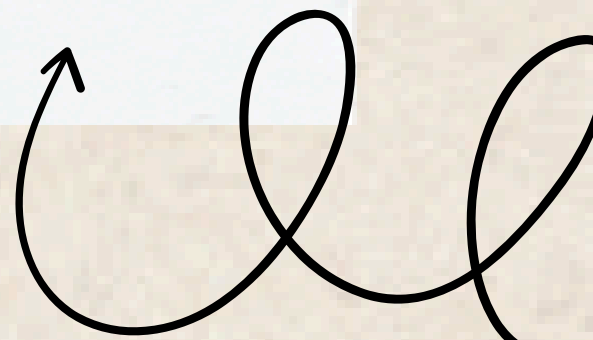
หัวข้อ/รายละเอียด

- การนำหลักสูตรไปใช้
- แนวทางปฏิบัติในการประเมินหลักสูตร
การนำเสนองานการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา
- การนำผลการประเมินหลักสูตรเพื่อไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป
- แนวโน้มหลักสูตรในศตวรรษที่ 21
- สอบปลายภาค
** กิจกรรม Showcase

ทำไมต้องพัฒนา
หลักสูตร ?

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

ทาบ (Taba)

ได้กล่าวไว้ว่า “ การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบกระเทือนทางด้านความคิดและความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิดพื้นฐาน หรือรูปแบบของหลักสูตร ”

กูด (Good)

ได้ให้ความเห็นว่า “ การพัฒนาหลักสูตรเกิดได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่ ”

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander)

📍 ให้ความหมายว่า “ การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตร อาจหมายถึงการสร้างเอกสารอื่นๆ สำหรับนักเรียนด้วย ”

รศ.ดร. วิชัย วงษ์ใหญ่ : 2552

📍 กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการการพยายามวางโครงการจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด หรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอนคือระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำรา แบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่างๆ การวัดและการประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน รวมทั้งการบริหารและบริการหลักสูตร หลักการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

รศ.ดร. วิชัย วงษ์ใหญ่ : 2552

📍 กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการการพยายามวางโครงการจะช่วยให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด หรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอนคือระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำรา แบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่างๆ การวัดและการประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน รวมทั้งการบริหารและบริการหลักสูตร หลักการพัฒนาหลักสูตร

รศ.ดร. วารินทร์ แก้ววูไร : 2021

📍 หมายถึงการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่มีระบบเป็นเหตุเป็นผลในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น หรือกระบวนการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม รวมทั้งมีการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)

THANK
YOU!!

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสารานุกรมศาสตร์
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กระทรวงศึกษาธิการ

วิทยาศาสตร์

สาระที่ ๑ สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

มาตรฐาน ว ๑.๑ เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐาน ว ๑.๒ เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพที่มีผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ ๒ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน ว ๒.๑ เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว ๒.๒ เข้าใจความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ประเทศและโลก นำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สาระที่ ๓ สารและสมบัติของสาร

มาตรฐาน ว ๓.๑ เข้าใจสมบัติของสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของสารกับโครงสร้างและแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว ๓.๒ เข้าใจหลักการและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสาร การเกิดสารละลาย การเกิดปฏิกิริยา มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ ๔ แรงแม่เหล็กและการเคลื่อนที่

มาตรฐาน ว ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้อง และมีคุณธรรม

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงศึกษาธิการ